

10 грудня — День прав людини

10 грудня відзначається День прав людини. Це нагода ще раз нагадати про значущість прав людини, необхідність глобальної солідарності, взаємозв'язку і людяності.

Саме 10 грудня 1948 року Організація Об'єднаних Націй прийняла Загальну декларацію прав людини. Через два роки, у 1950 році, Генеральна Асамблея ООН запропонувала всім державам святкувати 10 грудня, як День прав людини. Тим самим проголосила Загальну декларацію прав людини як завдання, до виконання якого повинні прагнути народи та держави. У Декларації сказано: «Кожна людина повинна мати всі права та всі свободи, проголошені цією Декларацією, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, станового або іншого становища».

«Загальна декларація прав людини є видатним документом в історії людства. Цим документом закріплено, що права людини – це невід'ємний елемент людської собистості та людського буття. Процес формування прав людини пройшов довгий шлях свого розвитку, тісно пов'язаний з історією розвитку суспільства. Загальною декларацією прав людини започатковано процес створення системи міжнародних стандартів у галузі прав людини, набуття ними універсального характеру».

Декларацією закріплені основоположні права людини:

- право на життя (кожна людина має невід'ємне право на життя);

- право на працю (кожна людина має право на працю, на вільний вибір роботи, на справедливі та сприятливі умови праці без будь-якої дискримінації, на гідну винагороду/заробітну плату тощо);
- право на відпочинок (кожна людина має право на відпочинок і дозвілля з нормованим робочим графіком та на оплачувану відпустку);
- право на достатній життєвий рівень (кожна людина має право на такий життєвий рівень, беручи до уваги їжу, одяг, житло, медичний догляд та необхідне соціальне обслуговування, який є необхідним для підтримання здоров'я та добробуту її самої та її сім'ї);
- право на освіту (кожна людина має право на освіту, яка повинна бути доступною для всіх; початкова та загальна середня освіта повинні бути безоплатними та обов'язковими для всіх. Технічна і професійна – загальнодоступною, а вища – однаково доступною для всіх на основі здібностей кожного.
- інші права.

Зважаючи на міжнародно-правові стандарти, проголошені в Декларації, у 1996 році Верховна Рада України прийняла Конституцію України, в якій зазначено, що утвердження та забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

«Сьогодні Україна зіштовхнулася з особливою жорстокістю та неповагою до прав людини з боку країни-агресора. Окупація українських територій, численні терористичні акти та військові конфлікти свідчать про неспроможність як окремих держав, так і світової спільноти забезпечити на належному рівні захист прав людини і основоположних свобод. Тому сьогодні, як ніколи, суспільство має згуртуватися для досягнення спільної мети – захистити права людини та створити сприятливі та безпечні умов життя в усьому світі».